

Renko

6.9.2019

141/10/2019

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@stm.fi

STM058:00/2019

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi työttömyysturvalain 6 luvun 3 a §:n ja 7 luvun 5 a §:n kumoamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta aktiivimallin leikkureiden ja velvoitteiden kumoamiseksi

Pääministeri Antti Rinteen hallitusohjelman mukaan aktiivimallin leikkurit ja velvoitteet puretaan, kun työllisyysvaikutuksiltaan vastaavista toimenpiteistä on päätetty. Lakiesityksellä oltaisiin purkamassa aktiivimallin leikkurit ja velvoitteet. Aktiivimallin työllisyysvaikutusten selvitykset ovat osin kesken, eikä aktiivimallin työllisyysvaikutuksia vastaavien toimenpiteiden esittäminen näin ollen ole vielä mahdollista. Tämän vuoksi KT Kuntatyöntajat pitää lausunnolle tulleen esityksen aikataulua sekä esitettyä lakimuutosten voimaantulon ajankohtaa (1.1.2020) liian aikaisena.

Aktiivimallin osana toteutettiin työttömyysturvan omavastuun uudistus. Siinä työttömyyden alun omavastuuaikaa vähennettiin 7 arkipäivästä tai sitä vastaavasta työttömästä ajasta 5 arkipäivään tai sitä vastaavaan työttömään aikaan. Omavastuun toteutumista siirrettiin osin työttömyyden alusta työttömyysajalle. Tällä hetkellä se toteutuu, mikäli työttömyys pitkittyy eikä henkilö ole ollut aktiivimallin velvoittamalla tavalla aktiivinen. Esitetty aktiivimallin kumoaminen siten, että mallin velvoitteet ja leikkurit purettaisiin, mutta omavastuupäivät jätettäisiin viiteen arkipäivään lisää osaltaan suoraan työttömyysturvajärjestelmän menoja.

Esityksessä arvioidut aktiivimallin leikkureiden poiston vaikutukset lisäisivät julkisen talouden menoja 39,1 miljoonaa euroa vuodessa. Kustannusten lisäys kunnille olisi arviolta 10,2 miljoonaa euroa kuntien työmarkkinatukimenojen rahoitusosuuden kasvuna.

KT ei tue lakiesitystä tässä muodossa. Kuten ylipäätään työttömyysetuuksia laajennettaessa tai työllisyyspalveluita lisättäessä tulisi huomioida se, että myös velvoittavuudet ja vastikkeellisuus etuudensaajalle pysyvät tasapainossa. Mikäli aktiivimallin leikkurit kumotaan esityksen mukaisesti, tulisi myös työttömyyden alun omavastuuaika palauttaa 7 arkipäivään. KT on ollut valmis kolmikantaisesti kehittämään aktiivimallia kokonaisuutena.

lausunto19141mr (003).docx

Renko

6.9.2019

141/10/2019

KT haluaa kiinnittää samalla huomiota aktiivimallia koskevaan täydentävään lausumaansa (Työllisyyden lisääminen ja työttömyyden keston lyhentäminen, Työryhmämuistio, Valtiovarainministeriö, lokakuu 2016), jossa esitimme monialaisten palvelujen saatavuuden varmistamista erilaisilla työmarkkina-alueilla ja etenkin vaikeimmin työllistettäville, pitkäaikaistyöttömille ja nuorille.

KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS

Neuvottelupäällikkö

Anne Kiiski

Työmarkkina-asiamies

Merja Renko